

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: wtorek, 17, czerwiec 2025 10:29

Ewelina Kocemba

Odśloni: 943

Trwają prace nad wieloletnimi unijnymi ramami finansowymi (WRF), które określą priorytety wydatków UE na lata 2028–2034. W maju Parlament Europejski przegłosował rezolucję w sprawie swojego stanowiska w tej sprawie. Postulaty europarlamentarzystów mają zostać uwzględnione we wniosku Komisji Europejskiej w sprawie WRF, który zostanie opublikowany w lipcu 2025 roku. Wciąż jednak nie ma zgody między państwami członkowskimi, m.in. w zakresie Funduszu Spójności czy budżetu na rolnictwo.

Wieloletnie ramy finansowe UE są obecnie na etapie dyskusji. Parlament Europejski wydał niedawno rezolucję w tej sprawie, a Komisja Europejska przedstawi konkretne propozycje, które zostaną omówione również z Radą. Jesteśmy więc na początku – mówi Sven Simon, poseł do Parlamentu Europejskiego z Niemiec, przewodniczący Komisji Spraw Konstytucyjnych PE.

W maju europosłowie przyjęli (przy 317 głosach za i 206 przeciw) rezolucję w sprawie priorytetów budżetu UE na lata 2028–2034. Podkreślili w niej m.in., że alokacja na WRF powinna być wyższa niż w latach 2021–2027. PE ocenia, że należy odejść od restrykcyjnego historycznego limitu wydatków w wysokości 1 proc. dochodu narodowego brutto każdego państwa UE, który – przy obecnych wyzwaniach geopolitycznych – jest niewystarczający. Biorąc pod uwagę lukę w wydatkach na obronę wynoszącą 500 mld euro w ciągu najbliższych 10 lat, budżet UE będzie odgrywać ważną rolę w powiązaniu z budżetami krajowymi. Jednocześnie, jak wskazano w rezolucji, nie można zapomnieć przy tym o wydatkach socjalnych, środowiskowych i na długofalowe polityki unijne. Rezolucja potwierdza również rolę polityki spójności w pogłębianiu jednolitego rynku, zmniejszaniu nierówności i zwalczaniu ubóstwa.

Jednocześnie komunikat KE z początku 2025 roku „Droga ku następnym wieloletnim ramom finansowym” wskazuje, że w długoterminowym budżecie trzeba będzie zmaksymalizować wpływ każdego wydawanego euro, koncentrując się na priorytetach i celach Unii, w przypadku których jej działania są najpotrzebniejsze.

Największym wyzwaniem jest lepsze ukierunkowanie funduszy. Oczywiście musimy dokonać przesunięcia środków w budżecie na obronność, na wspólne zamówienia w sektorze obronności. Również kiedy mówimy o środkach na innowacje i konkurencyjność, nie wiemy lub mamy wątpliwości co do tego, czy jest to właściwy kierunek. Z perspektywy Parlamentu Europejskiego nadal można wprowadzić ulepszenia w tym zakresie i nad tym musimy dyskutować w ciągu najbliższych kilku miesięcy – wskazuje Sven Simon.

Europarlamentarzyści sprzeciwiają się z kolei pomysłowi Komisji Europejskiej dotyczącego pojedynczych planów krajowych zamiast poszczególnych funduszy, czyli modelu zastosowanego przy Instrumencie na rzecz Odbudowy i Zwiększania (w Polsce to KPO). W polityce rolnej de facto oznaczałoby to likwidację Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji i Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich. Zamiast tego posłowie wzywają do stworzenia struktury zapewniającej przejrzystość i odpowiedzialność parlamentarną oraz angażującej władze regionalne i lokalne oraz wszystkie zainteresowane podmioty.

Posłowie uważają, że proponowany „fundusz konkurencyjności” – który połączyłby kilka istniejących programów – jest nieadekwatny. Zamiast tego wzywają do utworzenia nowego, ukierunkowanego funduszu zaprojektowanego w celu pobudzenia inwestycji prywatnych i publicznych poprzez wspierane przez UE mechanizmy zmniejszania ryzyka.

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: wtorek, 17, czerwiec 2025 10:29

Ewelina Kocemba

Odsłony: 943

Rezolucja podkreśla, że „fundusz parasolowy na rzecz konkurencyjności”, który połączyłby kilka istniejących programów, nie spełni swojego celu. Zamiast tego fundusz powinien być nowym instrumentem, który będzie czerpał z istniejących narzędzi finansowych na podstawie wniosków wyciągniętych z programu InvestEU i Funduszu Innowacji oraz uzupełniał istniejące udane programy.

Bardzo naturalne są pewne próby zmiany budżetu w zakresie Funduszu Spójności i sektora rolnictwa, aby dostosować go do bieżącej sytuacji. Kiedy mówimy o obronności czy wspólnych zamówieniach publicznych w branży obronności oraz innowacjach, czyli programie Horyzont 2020, badaniach i innowacjach czy sztucznej inteligencji – wszystkie te tematy są bardzo istotne i stanowią wspólny przedmiot zainteresowania wszystkich Europejczyków. Kiedy dokonuje się przesunięcia w budżecie z jednego sektora do drugiego, oczywiście pojawiają się spory i potrzeba czasu na osiągnięcie porozumienia w sprawie nowych wieloletnich ram finansowych – przekonuje niemiecki europoseł.

Parlament podkreślił, że nowe WRF muszą być bardziej elastyczne, by można było reagować na nieprzewidziane wydarzenia. Zdaniem europosłów trzeba ograniczyć niepotrzebną biurokrację dotyczącą beneficjentów, ale nie można dawać Komisji większej swobody bez demokratycznej kontroli Parlamentu.

Przyjęty niedawno przez ministrów państw członkowskich plan pożyczek 150 mld euro na inwestycje w obronność (program SAFE) był procedowany w ramach specjalnej procedury, która pomija Parlament Europejski. Podobną zastosowano w 2020 roku w celu uchwalenia funduszu odbudowy po pandemii COVID-19.

Być może najważniejszym problemem wśród wszystkich aspektów wymagających zmiany i reformy budżetu europejskiego jest udział PE. Budżet stanowi kluczową dyscyplinę parlamentu, a kiedy zostaje on całkowicie odsunięty od podejmowania decyzji, jest to nie do zaakceptowania – podkreśla Sven Simon.

O koniecznych zmianach w unijnym budżecie i jego priorytetach na kolejne siedem lat debatowano w tym tygodniu w Sejmie, w ramach posiedzenia plenarnego 73. Konferencji Komisji do spraw Unijnych Parlamentów Unii Europejskiej (COSAC), która gromadzi przedstawicieli Parlamentu Europejskiego i parlamentów krajowych z różnych państw.

Źródło: Newseria